

తెలంగాణ నీటి పారుదల వ్యవస్థ

తెలంగాణ నీటి పారుదల వ్యవస్థ ప్రధానంగా దక్కన్ పీఠభూమి నుండి ఉద్భవించే నదులతో కూడి ఉంటుంది. ఈ నదులు నీటిపారుదల, జలవిద్యుత్ మరియు వ్యవసాయంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. తెలంగాణలో ప్రవహించే ప్రధాన నదులలో గోదావరి, కృష్ణ, భీమ, మంజీర మరియు మూసి నదులు ఉన్నాయి.

ప్రధాన నదులు మరియు వాటి ఉపనదులు

1. గోదావరి నది

- తెలంగాణ గుండా ప్రవహించే అతి పొడవైన నది.
- మహారాష్ట్రలోని త్రయంబకేశ్వర్ నుండి ఉద్భవించింది.
- తెలంగాణలోని ప్రధాన ఉపనదులు: మంజీర, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి, కిన్నెరసాని.
- ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులు: శ్రీరామ్ సాగర్ ప్రాజెక్ట్, కాళేశ్వరం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకం.

2. కృష్ణ నది

- తెలంగాణలోని రెండవ ప్రధాన నది.
- మహారాష్ట్రలోని మహాబలేశ్వర్ నుండి ఉద్భవించింది.
- నల్గొండ మరియు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల గుండా ప్రవహిస్తుంది.
- తెలంగాణలోని ప్రధాన ఉపనదులు: భీమ, తుంగభద్ర, దిండి, పెద్దవారు.
- ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులు: నాగార్జున సాగర్ ఆనకట్ట, జురాల ప్రాజెక్ట్.

3. మూసి నదికృష్ణా నదికి ఉపనది.

- హైదరాబాద్ గుండా ప్రవహిస్తుంది.
- 1908 నాటి మహా వరదకు చారిత్రాత్మకంగా ముఖ్యమైనది.
- హిమాయత్ సాగర్ మరియు ఉస్మాన్ సాగర్ ఈ నదిపై నిర్మించబడ్డాయి.

4. మంజీర నది

- గోదావరి నదికి ఉపనది.
- మహారాష్ట్రలోని బాలాఘాట్ శ్రేణి నుండి ఉద్భవించింది.
- మెదక్ మరియు నిజామాబాద్ గుండా వెళుతుంది.
- ప్రధాన ప్రాజెక్టులు: సింగూర్ ఆనకట్ట, నిజాం సాగర్.

5. భీమా నది

- కృష్ణా నదికి ఉపనది.
- మహారాష్ట్రలోని భీమా శంకర్ కొండల నుండి ఉద్భవించింది.
- ఉత్తర తెలంగాణ గుండా ప్రవహిస్తుంది.

తెలంగాణ డ్రైనేజీ వ్యవస్థపై MCQలు

Q 1: తెలంగాణలో గోదావరి నదికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి:

GK Questions For Telangana High Court | Geography - Drainage System

- I. గోదావరి నది మహారాష్ట్రలోని పశ్చిమ ఘట్టాల్లో ఉద్భవించి, నిజామాబాద్ జిల్లా వద్ద తెలంగాణలో ప్రవేశిస్తుంది.
- II. తెలంగాణలో గోదావరి నదికి ముఖ్యమైన ఎడమ ఒడ్డున చేరే ఉపనదులు మంజీరా, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి నదులు.
- III. ఈ నది కొన్ని ప్రాంతాల్లో తెలంగాణ మరియు ఛత్తీస్ గఢ్ కు సహజ సరిహద్దుగా ఉంటుంది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II, మరియు III

Ans: (d) I, II, మరియు III

వివరణ: గోదావరి మహారాష్ట్రలో ఉద్భవించి, తెలంగాణలో ప్రవేశిస్తుంది. మంజీరా, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి తెలంగాణలో గోదావరి ప్రధాన ఎడమ ఒడ్డున చేరే ఉపనదులు. ఈ నది కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఛత్తీస్ గఢ్ కు సహజ సరిహద్దుగా ఉంటుంది.

Q 2: తెలంగాణలో కృష్ణా నదికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి:

- I. కృష్ణా నది కర్ణాటక నుంచి తెలంగాణలోకి ప్రవహించి, ఆపై ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకి ప్రవేశిస్తుంది.
- II. ఈ నది బంగాళాఖాతంలో కలిసే ముందు తెలంగాణలో డెల్టా ప్రాంతాన్ని ఏర్పరుస్తుంది.
- III. నాగార్జునసాగర్, జూరాల వంటి ప్రధాన ప్రాజెక్టులు ఈ నదిపై నిర్మించబడ్డాయి.

క్రింద ఇచ్చిన ప్రకటనల్లో ఏవీ సరైనవి?

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II, మరియు III

Ans: (c) I మరియు III మాత్రమే

వివరణ: కృష్ణా నది కర్ణాటక నుంచి తెలంగాణలోకి ప్రవేశిస్తుంది, కానీ తెలంగాణలో డెల్టా ఏర్పరచదు. అయితే, నాగార్జునసాగర్, జూరాల వంటి ప్రధాన నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు ఈ నదిపై ఉన్నాయి.

Q 3: కింది ఏ నది తెలంగాణలో ఉద్భవించదు?

- (a) మంజీరా
- (b) మూసీ
- (c) మున్నేరు
- (d) భీమా

Ans: (d) భీమా

వివరణ: భీమా నది మహారాష్ట్రలో ఉద్భవిస్తుంది, అయితే మంజీరా, మూసీ, మున్నేరు నదులు తెలంగాణలో ఉద్భవిస్తాయి.

Q 4: హైదరాబాదుకు త్రాగునీటి సరఫరీలో ప్రధాన పాత్ర పోషించే నది ఏది?

- (a) ప్రాణహిత
- (b) మూసీ
- (c) మంజీరా
- (d) భీమా

Ans: (c) మంజీరా

వివరణ: గోదావరి ఉపనది అయిన మంజీరా నది, మంజీరా బ్యారేజీ ద్వారా హైదరాబాదుకు త్రాగునీటి ముఖ్యమైన వనరుగా ఉంది.

Q 5: ప్రాణహిత నది కింది ఏ నదికి ప్రధాన ఉపనదిగా ఉంది?

- (a) కృష్ణా
- (b) తుంగభద్ర
- (c) గోదావరి
- (d) మంజీరా

Ans: (c) గోదావరి

వివరణ: ప్రాణహిత నది, వార్ధా మరియు వైనగంగా నదుల సంగమంతో ఏర్పడే గోదావరి నది యొక్క అతిపెద్ద ఉపనదులలో ఒకటి

Q 6: కింది ఏ నది పూర్తిగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ప్రవహిస్తుంది?

- (a) మున్నేరు
- (b) మంజీరా
- (c) మూసీ
- (d) పైన పేర్కొన్నవేవీ కావు

Ans: (c) మూసీ

వివరణ: మూసీ నది తెలంగాణలోనే ఉద్భవించి, పూర్తిగా ఈ రాష్ట్రంలోనే ప్రవహించి, కృష్ణా నదిలో కలుస్తుంది. ఇది హైదరాబాదును కూడా దాటుతుంది.

Q 7: ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద రాయి (మేసనరీ) ఆనకట్టలలో ఒకటైన నాగార్జునసాగర్ ఆనకట్ట కింది ఏ నదిపై నిర్మించబడింది?

- (a) కృష్ణా
- (b) గోదావరి
- (c) భీమా
- (d) తుంగభద్ర

Ans: (a) కృష్ణా

వివరణ: నాగార్జునసాగర్ ఆనకట్ట కృష్ణా నదిపై నిర్మించబడింది. ఇది భారతదేశంలోని అతిపెద్ద నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులలో ఒకటి.

Q 8: తెలంగాణలో కృష్ణా నది ప్రవహించే భూభాగం సుమారుగా ఎంత శాతంగా ఉంటుంది?

- (a) 25%
- (b) 35%
- (c) 45%
- (d) 50%

Ans: (a) 25%

వివరణ: కృష్ణా నదీ పరీవాహక ప్రాంతం తెలంగాణ భూభాగంలో సుమారు 25% వ్యాప్తి కలిగి ఉంది. దీనికి మూసీ, దిండి వంటి ఉపనదులు సహకరిస్తాయి.

Q 9: 1908లో హైదరాబాదులో వచ్చిన భారీ వరదలకు కారణమైన నది ఏది?

- (a) మంజీరా
- (b) మూసీ
- (c) కృష్ణా
- (d) భీమా

Ans: (b) మూసీ

వివరణ: 1908లో హైదరాబాదులో భారీ వరదలు సంభవించడానికి మూసీ నది కారణమైంది. ఈ వరదలు అపార నష్టం కలిగించాయి.

Q 10: శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కింది ఏ నదిపై నిర్మించబడింది?

- (a) కృష్ణా
- (b) మూసీ
- (c) మంజీరా
- (d) గోదావరి

Ans: (d) గోదావరి

వివరణ: శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు తెలంగాణలో గోదావరి నదిపై నిర్మించబడిన ఒక ముఖ్యమైన నీటిపారుదల ప్రాజెక్టు.

Q 11: తెలంగాణలోని దిండి రిజర్వాయర్ ఏ నదితో సంబంధం కలిగి ఉంది?

- (a) కృష్ణా
- (b) గోదావరి
- (c) మంజీరా
- (d) ప్రాణహిత

Ans: (a) కృష్ణా

వివరణ: దిండి రిజర్వాయర్, కృష్ణా నదికి ఉపనదిగా ఉన్న దిండి నదిపై నిర్మించబడింది. ఇది తాగునీటి మరియు సాగునీటి అవసరాలను తీర్చడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

Q 12: తెలంగాణలో 'దక్షిణ గంగా' అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి చెందిన నది ఏది?

- (a) కృష్ణా
- (b) గోదావరి
- (c) భీమా
- (d) ప్రాణహిత

Ans: (b) గోదావరి

వివరణ: గోదావరి నది విస్తృతమైన ప్రవాహ ప్రాంతం మరియు దక్షిణ భారతదేశంలో ఉన్న ప్రాముఖ్యత వల్ల 'దక్షిణ గంగా'గా ప్రసిద్ధి చెందింది.

Q 13: మానేరు నది కింది ఏ నదికి ఉపనదిగా ఉంటుంది?

- (a) కృష్ణా
- (b) గోదావరి
- (c) భీమా
- (d) మూసీ

Ans: (b) గోదావరి

వివరణ: మానేరు నది తెలంగాణలో ప్రవహించి గోదావరి నదిలో కలుస్తుంది. ఇది తెలంగాణలో ఒక ముఖ్యమైన నీటి వనరుగా ఉంది.

Q 14: కడెం ప్రాజెక్ట్ కింది ఏ నదిపై నిర్మించబడింది?

- (a) మంజీరా
- (b) కడెం

- (c) ప్రాణహిత
(d) మున్నేరు

Ans: (b) కడెం

వివరణ: కడెం ప్రాజెక్ట్, గోదావరి ఉపనదిగా ఉన్న కడెం నదిపై నిర్మించబడింది.

Q 15: తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ మరియు మంచీర్యాల జిల్లాలను విభజించే నది ఏది?

- (a) ప్రాణహిత
(b) మూసీ
(c) కృష్ణా
(d) మంజీరా

Ans: (a) ప్రాణహిత

వివరణ: ప్రాణహిత నది, తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ మరియు మంచీర్యాల జిల్లాలకు సహజ సరిహద్దుగా ఉంటుంది.

Q 16: గోదావరి నది లేదా దీని ఉపనదులపై నిర్మించబడని రిజర్వాయర్ కింది ఏది?

- (a) శ్రీరాంసాగర్ రిజర్వాయర్
(b) కడెం రిజర్వాయర్
(c) జురాల రిజర్వాయర్
(d) లోయర్ మానేరు డ్యామ్

Ans: (c) జురాల రిజర్వాయర్

వివరణ: జురాల రిజర్వాయర్ కృష్ణా నదిపై నిర్మించబడింది. శ్రీరాంసాగర్, కడెం, లోయర్ మానేరు డ్యామ్లు గోదావరి నది లేదా దీని ఉపనదులపై ఉన్నాయి.

Q 17: నిజామాబాద్ జిల్లాలో ప్రవహించి, గోదావరిలో కలిసే నది ఏది?

- (a) దిండి
(b) భీమా
(c) మంజీరా
(d) ప్రాణహిత

Ans: (c) మంజీరా

వివరణ: మంజీరా నది, గోదావరి ఉపనది, నిజామాబాద్ జిల్లాలో ప్రవహించి, చివరకు గోదావరి నదిలో కలుస్తుంది.

Q 18: తెలంగాణలో మున్నేరు నది గురించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి:

- I. ఇది కృష్ణా నదికి ఎడమ ఒడ్డున చేరే ఉపనది.
II. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్లోని నల్లమల కొండల్లో ఉద్భవించి, తెలంగాణలోకి ప్రవేశిస్తుంది.
III. ఇది ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రవహించి, కృష్ణా నదిలో కలుస్తుంది.

క్రింది ఏ ప్రకటన(లు) సరైనవి?

- (a) I మరియు II మాత్రమే
(b) I మరియు III మాత్రమే
(c) II మరియు III మాత్రమే
(d) I, II, మరియు III

GK Questions For Telangana High Court | Geography - Drainage System

Ans: (b) I మరియు III మాత్రమే

వివరణ: మున్నేరు నది కృష్ణా నదికి ఎడమ ఒడ్డున చేరే ఉపనది. ఇది ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రవహించి కృష్ణా నదిలో కలుస్తుంది. అయితే, ఈ నది ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాదు, ఛత్తీస్ గఢ్ లో ఉద్భవిస్తుంది.

Q 19: తెలంగాణలోని చాలా నదులు మౌసుమీ ప్రవాహం కలిగి ఉండటానికి ప్రధాన కారణం ఏమిటి?

- (a) పశ్చిమ ఘట్టాల్లో హిమనదులు ఉండటమే
- (b) మోన్సూన్ వర్షాలపై ఆధారపడటం
- (c) సాగునీటి కోసం నదులను కృత్రిమంగా మళ్లించడం
- (d) నదీ ప్రక్షేత్ర ప్రాంతాల లేమి

Ans: (b) మోన్సూన్ వర్షాలపై ఆధారపడటం

వివరణ: తెలంగాణలో చాలా నదులు వర్షాధారంగా ఉంటాయి. వీటి ప్రవాహం మోన్సూన్ కాలంలో ఎక్కువగా ఉండి, వర్షాలు తగ్గినప్పుడు నీటి మట్టం తగ్గిపోతుంది.

Q 20: తెలంగాణలో పడమటి నుంచి తూర్పు వైపు కృష్ణా నదికి కలిసే ఉపనదుల సరైన క్రమం ఏది?

- (a) మూసీ - దిండి - మున్నేరు
- (b) మున్నేరు - మూసీ - మంజీరా
- (c) దిండి - మూసీ - మున్నేరు
- (d) మంజీరా - మూసీ - మున్నేరు

Ans: (c) దిండి - మూసీ - మున్నేరు

వివరణ: పడమటి నుండి తూర్పు వైపు కృష్ణా నదికి కలిసే ఉపనదుల సరైన క్రమం దిండి, మూసీ, మున్నేరు. ఇవన్నీ తెలంగాణలో ప్రవహించి, కృష్ణా నదిలో కలుస్తాయి.

